

Színház Veszprémben fél pénzből

Ötvenmillió forinttal kevesebb állami támogatással gazdálkodott a 2010/11. évadban a Pannon Várszínház. Vándorfi László, a közsínház avanszált veszprémi teátrum igazgatója a késő nyári évadzáró ülésen úgy fogalmazott: büszke arra, hogy a költségvetési nehézségek ellenére is a művészeti munkára tudtak koncentrálni.

GULYÁS J. ÁTILLA

Maroknyi, a műszakiakkal együtt harminchat fős társulattal kezdte a 2011/12-es évadot a Pannon Várszínház, amely a 2010-es naptári évben összesen 203, a 2010/11-esben pedig 194, benne 175 saját előadással örvendeztette meg közönségét. Példátlan, hogy egy ilyen kis létszámú társulat harminc előadást tart folyamatosan a repertoárján – mondta el Vándorfi László színdirektor a nyári előadások miatt augusztus közepén tartott évadzáró ülés sajtótájékoztatóján. A 2010/11-es évadban hat nagyszínházi, egy kamara- és egy gyerekdarab született. Ennyi önálló előadás kellett ahhoz, hogy a színház ne essen ki az állami támogatott közsínházak köréből.

Az e nyári fesztiválok együttesen 33 előadást tartottunk – folytatta Vándorfi. A 2011/12-es évadban a Lilomfi, a Játék a kastélyban, a Hajmeresztő, a Monte Cristo grófia és a Made in Hungaria szerepel a közsínházi műsorukon, Pilinszky Jánostól az Élőképeket mutatják be, műsorra tűzik a Weöres Sándor írásai ihletésére készült Psziché Night című zenés-táncos darabot, a Klammb háborúja című monodramát, és az új évadban is felcsendülnek majd Cseh Tamás és Bereményi Géza „titkos dalai”.

Tóth Endre halálára

PÓSA ZOLTÁN

Kilencvenhét éves korában, kedden este, Debrecenben elhunyt Tóth Endre József Attila-díjas költő, író, az Alföld egykori olvasószervezője, aki a hűség és a tisztesség jelképeként élte a köztudatban. Első költeménye 1932-ben jelent meg. A friss, plebejus szemléletű, ugyanakkor kifinomult formakultúrával rendelkező pályakezdő költőt nagyra tartotta Móricz Zsigmond is. Első két könyve, az Egyedül a tömegben, s az Örök-ké a viharban megjelenése után a nagy kortárs debreceni költőtriász, Gulyás Pál, Mata János, Kiss Tamás mellett emlegették. Munkáiból debreceni levéltári tisztviselővé válhatott, mint Debrecen ifjú koszorús költője, ezért 1945-től a hatvanas évekig a reakció képviselőjeként zaklatták. Költészetét az amnesztia évtől kezdve tudott kibontakozni, 1963-tól nyugugalomba vonulásáig volt az Alföld, valamint az Együtt című debreceni antológiáinak alapító szerkesztője. A társadalom, a közelet vizsgálásaira érzékenyen reagáló költészet, a Gyermekkorom krónikája című regénye, a nagy eldről, Oláh Gáborról írt monográfiája a magyar irodalom és Debrecen meghatározó alakjává tették, ki értékes, tartalmas életművet hagyott maga után.

Jubiláló Mesterségek ünnepe

Az idei fő téma a viselet, az ehhez kötődő pályázat eredményeit holnap ismertetik

Ma kezdődik a Mesterségek ünnepe, amely idén már negyedszázados múltra tekint vissza. A jubileumi rendezvénysorozat vasárnap estig tart a budai Várban.

VAKULYA ESZTER

Nyolcszáz mester és várhatóan mintegy százezres látogatói létszám öregbíti az idén jubiláló, 25 éves Mesterségek ünnepe statisztikáit. A rendkívül látványos és komoly kulturális értéket hordozó eseménysorozat az elmúlt években nagyjából ezeket a számokat hozta, látogatottsága a válság ellenére sem csökkent. Elsősorban talán azért, mert a nehézségek idején az ember százszor is meggondolja, mire költi a pénzét, és kevesebb, de annál tartósabb cikket vásárol. A Mesterségek ünnepe éppen ebben kínál alternatívát az évezredek hagyományokkal, a magyar díszítőművészet különlegességeivel és a mesterek elérhető áráival. Sokan elsősorban csak nézelődnek, de élő vásári kiállításnak sem utolsó a látvány. Éppen ezért egyre népszerűbb a külföldiek körében is, a kulturális turizmus számos csomagot kínál kifejezetten a Mesterségek ünnepe köré szervezve. Illó is, hogy így legyen, annyira gazdag a magyar hagyomány, és a mindennapokban annyira elnyomja a multikulti trendek által erőltetett ócska tucatholmik áradata.

Ugyanez igaz például az öltözködésre, de szerencsére egyre többször láthatjuk, hogyan terjednek a magyaros alapokon nyugvó, egye-

A magyar kézműveshagyomány ünnepe ez az időszak minden évben a budai Várban

FOTÓ: NAGY BÉLA

di, modern öltözékek, számos neves divattervező is sokszor merít a népi formavilágból. Ideje volt ezért, hogy végre a viselet kerüljön reflektorfénybe: idén a fő téma a ruházat lesz, illetve Tetőtől talpig címmel pályázatot is hirdetett a Kárpát-medence hagyományos öltözköltéséről Schmittné Makray Katalin fővédnökségével döntenek majd. A 135 beérkezett pályamű mutatja, hogy igény és ötlet a készítőik részéről bőven akad. Ezeket holnap este hét óratól egy nagyszabású divatbemutató keretében ismertetjük meg az eredményhirdetésen. Pályázatot fotósoknak is hirdettek: a képsorozatoknak a Mesterségek ünnepe eddigi pályafutását kell illusztrálni. A legjobb alkotásokból Újranező címmel kiállítás nyílik.

Nemcsak ez az ünnep jubilál, hanem a borfesztivál is, amely idén ünnepli 20. évfordulóját. Ennek okán a találkozók számos programja kapcsolódik majd a borkultúra népszerűsítéséhez is, például a lo-pózás és gyerekborászképzés, mely minden bizonnyal rendkívül népszerű lesz. A seregszemle egyébként is erős az interaktív családi programokban, így idén is lesz bábszínház, vásári komédia, utcaszínház, vásári komédia, utcaszínház. Miközben a vásár zajlik, a színpadokon folyamatosan szól a zene,

megy a tánc, az előadás. Csak néhány név az ismert zenészek közül, akik a látogatókat szórakoztatják: a mai napon Pál István „Salonna”, Szalóki Ági és a Kerekes Band lép színpadra, 20-án pedig a Kalács ad műsort. Érdekes lehet még a Magyar Állami Népi Együttes zenekarának pénteki Liszt-műsora vagy a külföldi magyar fiatalok találkozója, amelyet vasárnap rendeznek meg. Minden évben hívnak külföldi vendégeket, ezúttal a balti államok, vagyis Észtország, Lettország és Litvánia mutathatja be hagyományos kézművestermékeit. A rendezvény halad a korrall, az érdeklődők a találkozó saját honlapja mellett a Facebookon is követhetik az eseményeket.

Civitas Cinemissima

Civil mozgalom Sopron filmkultúrájának felpezsdítéséért

Szűk másfél évvel a patinás soproni Elit mozi bezárása után, helyi civilek összefogásából nyár közepén létrejött egy hiánypótló egyesület. A Filmklub Sopron a hasonló helyzetbe jutott, az artmozik támogatásának visszaesésével saját filmszínház nélkül maradt városok filmrajongóinak is jó példát kínálhat. A civil kurázsiból életre hívott mozipótló filmes fórum első rendezvényét a hét végén tartották. A visszajelzések azt mutatják, az ötlet jól vizsgázott.

KLEMENTISZ RÉKA

Ha nincs mozink, vetítünk ma-gunknak! – szólhatnak akár a Filmklub Sopron mottója, s a soproni kezdeményezés lényege tulajdonképpen nem is bonyolultabb. Ötszázán gyűltek össze a hét végén az egyesület első önálló vetítésén a Központi Bányászati Múzeumnak helyet adó Esterházy-palota udvarán, pedig a szervezők nem csaptak nagy hirtetést a koncertekkel, divatbemutatóval kísért esemény-sorozatnak; az ötlet soproniak fejből pattant ki, helyi igényekre igazítva, a helyiekért. A szervezés folyamatát az egyesület Facebook-oldalán (www.facebook.com/filmklub-sopron) lehetett nyomon követni.

Dr. S. Kárpáti György orvos, független filmes, Nagy Ádám film-történész és Sommer Klaus filmrajongó és rendezvényszervező olyan fórumot akart teremteni a nyolcvanöt év után bezárt Elit mozi miatt, amely keletkezett ür betöltésére, amely kielégíti a friss, minőségi art-

Filmes fórum civil kurázsiból. Jelszó a regionalitás

filmekre ehhez soproniak igényeit, de túl is mutat egy egyszerű nyári vetítéssorozat keretében. Június 30-án egyesületet alapítottak azzal a céllal, hogy összefogják a régió filmeseit, akik számára bemutatkozási lehetőséget is kínálnának a jövőben a Filmklub Sopron által szervezett vetítéseken.

Zászlajukon egy szó áll, regionalitás, és túl a divatos szólamozatnak, komolyan is gondolják. Hollywoodi mainstream alkotások helyett európai filmekkel, illetve rövid- és animációs mozikkal szeretnének kielégíteni a soproniak filmhűségét, és azt remélik, a filmekkel egyszerre több generációt elérnek majd a szomszédos országokból is. – Nem csupán az artmozik közön-ségét kívánjuk megszólítani, olyan filmek vetítését is tervezzük, amelyek terjesztési problémák miatt eddig nem juthattak el Sopronba – nyilatkozta lapunknak Sommer

Klaus. A szervezők összefogtak a Busho (Budapest Short Film Festival) gárdájával és a mozinettel, így kerülhetett az első próbahétfőre programjába Ferzan Ozpetek Szerelme, pasta, tenger című filmje és Flieg auf Benedek Womb című mozija mellé több rövid- és animációs film is.

A filmklub ötletgazdája, Sommer Klaus már felvette a kapcsolatot több térségi filmszövetséggel (Pozsony, Bécs, magyar filmszemle, Diagonale Graz, Vilnius, Sofia), és mint lapunknak elmondta, bízunk abban, hogy a Filmklub Sopron hosszú távon országos és regionális események kísérő- és partnerrendezvénye lehet.

A szervezők öszel folytatják a vetítést, amelyre a jegyeket a mostani pozitív tapasztalatok alapján, a regionalitás jegyében a soproni helyi fizetőszékekkel, kélfunkkal is megváltják az érdeklődők.

A Forrás Galéria a pekingi vásáron

Háromszázra látták a júniusban a pekingi Kínai Szépművészeti Múzeumban megrendezett kortárs magyar képzőművészeti kiállítást, amelyen harminchárom alkotó mintegy háromszáz műve szerepelt. A látlat közvetlen hozadéka az is, hogy a Forrás Galériát meghívták a pekingi Art Expóra, amelyet augusztus 18–22. között 14. alkalommal rendeznek meg a pekingi World Trade Centerben, a belváros közepén.

P. SZABÓ ERNŐ

Egyik fő célkitűzése a pekingi képzőművészeti kiállításnak és vásárnak, hogy elősegítse szorosabb kapcsolatokat kialakítását Kína és a nyugati világ kortárs művészei között, s valóban az utóbbi években Kínában rangos fórumokon együtt láthatók a hazai és a külföldi alkotások, amelyek közül a kínai múzeumok és az utóbbi években megjelenő magánygyűjtők gyarapítják gyűjteményeiket. Ebből a szempontból nézve a vásárt, különösen jelentős, hogy a júniusi látlat hozadéka nem egyszerűen a Forrás Galéria meghívása, hanem az, hogy a rendezők az idén Magyarországot díszvendégként hívták meg a vásárra, s ezt a díszvendégséget jelentős összeggel támogatják is.

Ennek megfelelően a Forrás Galéria kiemelt helyen, a bejárattal szemben kapott 135 négyzetméteres standot, amelyen nyolc alkotó – Bátorfi Andrea, Csáki Róbert, Incze Mózes, Lajta Gábor, Mara Kinga, Orosz István, Párkányi Raab Péter és Raffay Dávid – munkái szerepelnek. A díszvendégség egyik megnyilvánulása az is, hogy az alkalmazott mintegy harminc-négyezer látogatót fogadó vásár idei belépőjegyén Párkányi Raab Péter Perpetuo Excelsior című kő-bronz-plasztikájának a reprodukciója lát-

Művészetről és irodalomról Szigligeten

MUNKATÁRSUNKTÓL

A József Attila Kör Irodalmi Egyesület 2011. augusztus 23. és 27. között 23. alkalommal rendezte meg hagyományos irodalmi tábort a szigligeti Alkotóházban. Bár az irodalom lesz a főszerep, az irodalmi egyesület most ablakot nyit a társalmi témákra. Ebben a tárgyban három tematikus beszélgetés kerül sorra: a kortárs filmművészet területéről Tarr Béla, a képzőművészeti szcénából Verebics Katalin és Fehér László festőművész, valamint Szegedy-Maszák Zoltán médiaművész lesznek a JAK meghívott vendégei. Továbbá Z. Halmágyi Judit, Ekler Dezső, Zoboki Gábor sztárpéztársak is beszámolnak Szigligeten a saját szakterületükről és a kortárs építészeti élet tendenciáiról. A táborban délelőttől Kükorelly Endre vezet költői, Láng Zsolt prózaírói és Garaczi László drámaírói szemináriumot. Szerdán, csütörtökön és pénteken délután Zsadányi Edit tart előadást Női poétika? – címmel.

A 2011-es JAK-tábor kiemelt programja a JAK-elnökválasztás, ami a jelenkori magyar irodalmi élet jelentős eseménye. A szombat délutáni közgyűlésen ezenkívül a JAK-füzetek új sorozatszerkesztőit is megválasztja a tagság. A héten sor kerül a JAK Világirodalmi Szorozata és a JAK-füzetek friss könyveinek bemutatására. A számos irodalmi kerekasztal-beszélgetés, felolvasóest és könyvbemutató mellett idén sem maradhat el a színházi program.

A Forrás Galéria a pekingi vásáron

Háromszázra látták a júniusban a pekingi Kínai Szépművészeti Múzeumban megrendezett kortárs magyar képzőművészeti kiállítást, amelyen harminchárom alkotó mintegy háromszáz műve szerepelt. A látlat közvetlen hozadéka az is, hogy a Forrás Galériát meghívták a pekingi Art Expóra, amelyet augusztus 18–22. között 14. alkalommal rendeznek meg a pekingi World Trade Centerben, a belváros közepén.

P. SZABÓ ERNŐ

Egyik fő célkitűzése a pekingi képzőművészeti kiállításnak és vásárnak, hogy elősegítse szorosabb kapcsolatokat kialakítását Kína és a nyugati világ kortárs művészei között, s valóban az utóbbi években Kínában rangos fórumokon együtt láthatók a hazai és a külföldi alkotások, amelyek közül a kínai múzeumok és az utóbbi években megjelenő magánygyűjtők gyarapítják gyűjteményeiket. Ebből a szempontból nézve a vásárt, különösen jelentős, hogy a júniusi látlat hozadéka nem egyszerűen a Forrás Galéria meghívása, hanem az, hogy a rendezők az idén Magyarországot díszvendégként hívták meg a vásárra, s ezt a díszvendégséget jelentős összeggel támogatják is.

Ennek megfelelően a Forrás Galéria kiemelt helyen, a bejárattal szemben kapott 135 négyzetméteres standot, amelyen nyolc alkotó – Bátorfi Andrea, Csáki Róbert, Incze Mózes, Lajta Gábor, Mara Kinga, Orosz István, Párkányi Raab Péter és Raffay Dávid – munkái szerepelnek. A díszvendégség egyik megnyilvánulása az is, hogy az alkalmazott mintegy harminc-négyezer látogatót fogadó vásár idei belépőjegyén Párkányi Raab Péter Perpetuo Excelsior című kő-bronz-plasztikájának a reprodukciója lát-

Párkányi Raab Péter szobra